

ENERGETICKÝ REGULAČNÍ ÚŘAD

Masarykovo náměstí 5, 586 01 Jihlava

Sp. zn. OSR-04587/2017-ERU

Praha 30. srpna 2017

Č. j. 04587-8/2017-ERU

ROZHODNUTÍ

Energetický regulační úřad jako věcně příslušný správní orgán podle ust. § 18 zákona č. 458/2000 Sb., o podmínkách podnikání a o výkonu státní správy v energetických odvětvích a o změně některých zákonů (energetický zákon), ve znění pozdějších předpisů, ve správním řízení vedeném pod sp. zn. OSR-04587/2017-ERU a zahájeném Energetickým regulačním úřadem (dále jen „Úřad“) dne 3. května 2017 z moci úřední podle ust. § 46 zákona č. 500/2004 Sb., správní řád, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „správní řád“), s účastníkem řízení, společností **STAVO-PRO Moravia Group s.r.o.**, se sídlem Domky 136, Liberec XX-Ostašov, 460 10 Liberec, IČO: 026 89 391 (dále také „účastník řízení“), ve věci podezření ze spáchání správního deliktu podle ust. § 91a odst. 1 písm. o) zákona č. 458/2000 Sb., o podmínkách podnikání a o výkonu státní správy v energetických odvětvích a o změně některých zákonů (energetický zákon), ve znění účinném do 5. června 2017 (dále jen „energetický zákon“) rozhodl

takto:

I. Účastník řízení, společnost STAVO-PRO Moravia Group s.r.o., se sídlem Domky 136, Liberec XX-Ostašov, 460 10 Liberec, IČO: 026 89 391, se tím, že v rozporu s ust. § 68 odst. 3 energetického zákona prováděl dne 27. června 2016 v ochranném pásmu plynárenského zařízení v obci Mníšek, ulice Liberecká, u nemovitosti č. ■■■ zemní práce v souvislosti s realizací stavby „Rozšíření infrastruktury, Mníšek u Liberce“, při kterých došlo k poškození středotlakého plynovodu IPE DN 63, a tím k porušení zákazu poškození plynárenského zařízení činností v ochranném pásmu či mimo ně, **dopustil spáchání správního deliktu podle ust. § 91a odst. 1 písm. o) energetického zákona.**

II. Podle ust. § 91a odst. 7 energetického zákona, se účastníkovi řízení, společnosti STAVO-PRO Moravia Group s.r.o., se sídlem Domky 136, Liberec XX-Ostašov, 460 10 Liberec, IČO: 026 89 391, za spáchání správního deliktu podle ust. § 91a odst. 1 písm. o) téhož zákona ukládá **pokuta ve výši 30 000 Kč** (slovy: třicet tisíc korun českých), která je splatná do 30 dnů od nabytí právní moci tohoto rozhodnutí, a to na účet Energetického regulačního úřadu vedený u České národní banky, č. ú. 19-2421001/0710, variabilní symbol 14917.

III. Podle ust. § 79 odst. 5 správního řádu ve spojení s ust. § 6 vyhlášky č. 520/2005 Sb., o rozsahu hotových výdajů a ušlého výdělků, které správní orgán hradí jiným osobám, a o výši paušální částky nákladů řízení, ve znění pozdějších předpisů, se účastníkovi řízení, společnosti STAVO-PRO Moravia Group s.r.o., se sídlem Domky 136, Liberec XX-Ostašov, 460 10 Liberec, IČO: 026 89 391, ukládá povinnost uhradit **náklady řízení ve výši paušální částky 1 000 Kč** (slovy: jeden tisíc korun českých). Náklady řízení jsou splatné do 30 dnů

ode dne nabytí právní moci tohoto rozhodnutí, a to na účet Energetického regulačního úřadu vedený u České národní banky, č. ú. 19-2421001/0710, variabilní symbol 14917.

Odůvodnění

I. Úvod

Dne 21. září 2016 zahájil Energetický regulační úřad (dále jen „Úřad“) v důsledku zjištění poškození středotlakého plynovodu IPE DN 63 (dále také „plynárenské zařízení“) kontrolu ve věci dodržování ust. § 68 odst. 3 energetického zákona účastníkem řízení, společností STAVO-PRO Moravia Group s.r.o., se sídlem Domky 136, Liberec XX-Ostašov, 460 10 Liberec, IČO: 026 89 391 (dále jen „účastník řízení“). Na základě kontrolního zjištění a získaných podkladů vyhotovil kontrolní orgán dne 12. prosince 2016 protokol o kontrole č. [REDAKCE], č. j. 09658-10/2016-ERU (dále jen „protokol o kontrole“). Vůči kontrolnímu zjištění uvedenému v protokolu o kontrole neuplatnil účastník řízení žádné námítky.

Po prostudování podkladů obsažených v kontrolním spise sp. zn. 09658/2016-ERU, který byl převzat do správního spisu dne 19. dubna 2017, dospěl správní orgán k závěru, že není pochyb o tom, že se předmětného jednání dopustil účastník řízení a že jsou dostatečně zjištěny všechny okolnosti daného případu se zjištěním stavu věci, o němž nejsou důvodné pochybnosti ve smyslu ustanovení § 3 správního řádu, a proto vydal dne 28. dubna 2017 v souladu s ust. § 150 správního řádu příkaz, který byl účastníku řízení doručen dne 3. května 2017. Účastník řízení podal proti uvedenému příkazu v zákonem stanovené lhůtě odpor, jehož podáním byl příkaz zrušen a správní řízení dále pokračovalo.

II. Kontrolní zjištění

V rámci kontroly bylo zjištěno, že práce na stavbě „Rozšíření infrastruktury, Mníšek u Liberce“ (dále jen „stavba“) prováděl právě účastník řízení v postavení zhotovitele této stavby, a to na základě smlouvy o dílo ze dne 30. května 2016.

Dne 15. března 2016 vydal správce plynárenského zařízení ke stavbě vyjádření zn. [REDAKCE] s vymezením podmínek pro provádění zemních prací v ochranném pásmu dotčených plynárenských zařízení. Vytyčení polohy plynárenského zařízení v terénu bylo provedeno dne 6. června 2016, o čemž byl téhož dne vyhotoven protokol. Vlastní existence plynárenského zařízení tak byla účastníkovi řízení před vlastním zahájením zemních prací prokazatelně známa.

Dne 27. června 2016 došlo v ochranném pásmu plynárenského zařízení v obci Mníšek, ulice Liberecká, u nemovitosti č. [REDAKCE] při provádění zemních prací souvisejících s realizací stavby k poškození středotlakého plynovodu IPE DN 63 účastníkem řízení. Ze získaných podkladů vyplývá, že k poškození tohoto plynárenského zařízení došlo v důsledku použití pneumatického kladiva. Veškeré náklady spojené s opravou plynárenského zařízení byly uhrazeny.

Vzniklé poškození bylo bezprostředně nahlášeno místně příslušnému správci plynárenského zařízení, který zajistil jeho následnou opravu. V důsledku poškození plynárenského zařízení došlo k úniku 18 m³ plynu do ovzduší za dobu 195 minut

a k přerušení dodávky plynu 23 konečným zákazníkům, jak vyplývá z protokolu o narušení ochranného nebo bezpečnostního pásma plynárenského zařízení č. [REDAKCE] ze dne 11. července 2016 a z protokolu o úniku plynu č. [REDAKCE] ze dne 7. července 2016.

Proti kontrolnímu zjištění uvedenému v protokole o kontrole nepodal účastník řízení žádné námítky.

III. Průběh správního řízení

Po prostudování podkladů obsažených v kontrolním spise sp. zn. 09658/2016-ERU, který byl převzat do správního spisu dne 19. dubna 2017, dospěl správní orgán k závěru, že není pochyb o tom, že se předmětného jednání dopustil účastník řízení a že jsou dostatečně zjištěny všechny okolnosti daného případu se zjištěním stavu věci, o němž nejsou důvodné pochybnosti ve smyslu ustanovení § 3 správního řádu, a proto vydal dne 28. dubna 2017 v souladu s ust. § 150 správního řádu příkaz č. j. 04587-3/2017-ERU, kterým byla účastníkovi řízení za spáchání správního deliktu dle ust. § 91a odst. 1 písm. o) energetického zákona uložena pokuta ve výši 32 000 Kč a povinnost uhradit náklady řízení ve výši 1 000 Kč. Příkaz byl účastníkovi řízení doručen dne 3. května 2017.

Dne 9. května 2017 byl Úřadu doručen přípis účastníka řízení, který byl dle svého obsahu posouzen jako odpor proti shora uvedenému příkazu. Podáním odporu byl příkaz dle ust. § 150 odst. 3 správního řádu zrušen a správní řízení dále pokračovalo. Účastník řízení v odporu uvedl, že je přesvědčen, že byl oprávněn provádět činnost v ochranném pásmu, vzhledem k projektu a vzhledem k tomu, že správce distribuční soustavy vydal souhlas s činností v ochranném pásmu plynárenského zařízení. Účastník řízení vyvinul veškeré úsilí vedoucí k tomu, aby předcházel hrozícím škodám. K poškození plynovodu došlo zejména z následujících důvodů. Plynovod nebyl řádně označen ochrannou páskou, byl veden ve skále a nebyl řádně v souladu s normami uložen v pískovém ochranném loži. Ke škodě na plynovodu nedošlo pneumatickým kladivem, ale zřejmě z důvodu ulomení skály v jiném místě, než bylo kopáno. Účastník řízení postupoval v souladu s projektem, dle kterého byl povinen uložit kanalizaci do určité hloubky, proto musela být odstraněna skála v blízkosti plynárenského zařízení. Práce byly prováděny ručně a za použití ručních nástrojů, jak bylo zadáno. Účastník řízení vyvinul maximální možné úsilí, které na něm bylo možno objektivně spravedlivě požadovat, avšak nemohl ovlivnit skutečnost, že plynovodní potrubí bude nesprávně uloženo v zemi. Zaměstnanci účastníka řízení byli řádně proškoleni. Uložená sankce je velmi vysoká, když zejména nezohledňuje výše uvedené a skutečnost, že účastník řízení nahradil způsobenou škodu v plném rozsahu. Závěrem účastník řízení uvádí, že vzhledem k výše uvedenému by mělo být od uložení sankce zcela upuštěno.

Dne 22. května 2017 odeslal správní orgán účastníkovi řízení vyrozumění o možnosti vyjádřit se a doložit majetkové poměry, č. j. 04587-6/2017-ERU, ve kterém informoval účastníka řízení v souladu s ust. § 36 odst. 3 správního řádu o možnosti vyjádřit se k podkladům rozhodnutí před vydáním rozhodnutí ve věci. Zároveň bylo účastníkovi řízení sděleno, co je považováno za podklady rozhodnutí, a byla mu dána možnost doložit správnímu orgánu doklady svědčící o jeho aktuálních majetkových poměrech, a to vše do 14 kalendářních dnů od doručení.

Účastník řízení využil svého práva a vyjádřil se přípisem ze dne 2. června 2017, přičemž uvedl, že se předně domnívá, že závěry protokolu o kontrole neodpovídají zcela

skutečnosti, kdy protokol o kontrole již předjímá, aniž by zohlednil veškeré existující důkazy, porušení povinností účastníka řízení při pracích konaných v ochranném pásmu plynárenského zařízení. Tato skutečnost je patrná z toho, že aniž by se zabýval skutečností, že předmětný plynovod IPE DN 63 nebyl v místě porušení řádně uložen v pískovém loži, nebyl řádně označen ochrannou páskou, resp. byl položen přímo (bezprostředně) na skalním masívu. Dále nezohledňuje tu skutečnost, že zaměstnanci účastníka řízení prováděli práce mimo místo vzniku porušení samotného plynovodu kdy, jak již účastník řízení dříve uvedl, dodržel veškerá bezpečnostní opatření, přičemž k poškození plynovodu došlo zřejmě v důsledku odlomení skály. V daném případě tak nebylo dostatečně zjištěno, jak ke vzniku poškození plynovodu došlo. Neexistuje jediný přímý důkaz, který by prokazoval, že činností účastníka řízení došlo k poškození plynovodu. Ani řada nepřímých důkazů, za které lze považovat např. protokol o kontrole, netvoří ucelený řetězec důkazů, které by prokazovaly, že účastník řízení porušil ustanovení § 68 odst. 3 energetického zákona. Proto navrhuje, aby v dané věci byly vyslechnuty jako svědci osoby, které se podílely na odstranění havárie, tj. zaměstnanci RWE Distribuční služby s.r.o., a sice pan [REDAKCE], resp. pan [REDAKCE], kteří jsou uvedeni jako osoby (technik/montér), které měly odstraňovat poškození plynovodu (viz. pracovní list ze dne 27. června 2016). Dále, aby byl jako svědek vyslechnut pan [REDAKCE], zaměstnanec účastníka řízení, kdy tohoto zaměstnance je možno obeslat na adresu sídla účastníka řízení. Uvedené osoby by měly svědeckou výpověď jednoznačným způsobem prokázat, co bylo skutečnou příčinou poškození plynovodu, zda „voškrť sbíječky“, či zda úlomek skály či něco jiného. Dále tyto důkazy jsou s to prokázat, jak byl plynovod uložen v zemi. Účastník řízení dále žádá, aby při právním hodnocení věci se Energetický regulační úřad dále zabýval otázkou příčiny, která skutečně vedla ke způsobení škodlivého následku (viz zásada gradace příčinné souvislosti). V daném případě plynovod v místě poškození nevedl rovně, ale byl vybočen z předpokládané a vytyčené trasy (zřejmě nesprávným uložením v místě napojení), dále plynovod nebyl řádně označen a nebyl uložen v pískovém loži, jak ukládají příslušné normy. Zásadní příčinou, která způsobila škodlivý následek, je skutečnost, že plynovod se nacházel v místě, kde se nacházet neměl, a další významnou příčinou pak bylo nesprávné uložení plynovodu. Pokud by byl plynovod řádně uložen a nacházel se v místě, kde byl i vytyčen, nedošlo by ke vzniku dané škody. Účastník řízení dále žádá, aby byla jako důkaz případně provedena příslušná fotodokumentace z místa či bylo provedeno místní ohledání za účasti navrhovaných svědků, při kterém by svědci mohli blíže popsat pro předmět řízení významné skutečnosti. Fotodokumentace by se měla nacházet ve spise ERÚ. Uvedené skutečnosti účastníka řízení zcela vyvíňují z jakékoliv odpovědnosti z porušení povinnosti dle § 68 odst. 3 energetického zákona. Pro případ, že by Energetický regulační úřad rozhodoval o uložení sankce, žádá účastník řízení, aby byla zohledněna skutečnost, že poškození bylo řádně nahlášeno, byla uhrazena způsobená škoda, jedná se o první porušení energetického zákona a dále, že účastník řízení v roce 2016 měl záporný hospodářský výsledek (ztrátu) ve výši [REDAKCE] Kč. Dále účastník řízení poskytl dar Sboru dobrovolných hasičů Nová Ves ve výši [REDAKCE] Kč, tedy mj. dar na činnost, kterou jsou případné škody obdobného charakteru odstraňovány. Dále zdvořile žádá, aby jí případně byla uložena symbolická pokuta. Účastník řízení zaměstnává více než 10 zaměstnanců a těmto zaměstnancům řádně vyplácí jejich mzdové nároky. Udělení nepřiměřeně vysoké pokuty by se tak negativním způsobem mohlo promítnout do sféry těchto zaměstnanců.

Správní orgán s ohledem na zásadu materiální pravdy zakotvenou v ust. § 3 správního řádu dospěl k závěru, že veškeré podklady, které jsou součástí spisu sp. zn. OSR-04587/2017-ERU ke dni vydání tohoto rozhodnutí, jsou pro vedení správního řízení a vydání tohoto rozhodnutí úplné a dostačující pro zjištění stavu věci, o němž nejsou důvodné pochybnosti, a to v rozsahu, který je nezbytný pro soulad jeho úkonu s požadavky uvedenými v ust. § 2

správného řádu.

IV. Popis skutkového stavu

V rámci kontroly bylo zjištěno, že práce na stavbě „Rozšíření infrastruktury, Mníšek u Liberce“ (dále jen „stavba“) prováděl právě účastník řízení v postavení zhotovitele této stavby, a to na základě smlouvy o dílo ze dne 30. května 2016.

Dne 15. března 2016 vydal správce plynárenského zařízení ke stavbě vyjádření zn. [REDAKCE] s vymezením podmínek pro provádění zemních prací v ochranném pásmu dotčených plynárenských zařízení. Vytyčení polohy plynárenského zařízení v terénu bylo provedeno dne 6. června 2016, o čemž byl téhož dne vyhotoven protokol. Vlastní existence plynárenského zařízení tak byla účastníkovi řízení před vlastním zahájením zemních prací prokazatelně známa.

Dne 27. června 2016 došlo v ochranném pásmu plynárenského zařízení v obci Mníšek, ulice Liberecká, u nemovitosti č. [REDAKCE] při provádění zemních prací souvisejících s realizací stavby k poškození středotlakého plynovodu IPE DN 63 účastníkem řízení. Ze získaných podkladů vyplývá, že k poškození tohoto plynárenského zařízení došlo v důsledku použití pneumatického kladiva. Veškeré náklady spojené s opravou plynárenského zařízení byly uhrazeny.

Vzniklé poškození bylo bezprostředně nahlášeno místně příslušnému správci plynárenského zařízení, který zajistil jeho následnou opravu. V důsledku poškození plynárenského zařízení došlo k úniku 18 m³ plynu do ovzduší za dobu 195 minut a k přerušení dodávky plynu 23 konečným zákazníkům, jak vyplývá z protokolu o narušení ochranného nebo bezpečnostního pásma plynárenského zařízení č. [REDAKCE] ze dne 11. července 2016 a z protokolu o úniku plynu č. [REDAKCE] ze dne 7. července 2016.

V. Právní hodnocení

Ke dni 1. července 2017 vstoupil v účinnost zákon č. 250/2016 Sb., o odpovědnosti za přestupky a řízení o nich (dále jen zákon č. 250/2016 Sb.), který podle § 1 zákona č. 250/2016 Sb., upravuje podmínky odpovědnosti za přestupek, druhy správních trestů a ochranných opatření a zásady pro jejich ukládání, postup před zahájením řízení o přestupku a postup v řízení o přestupku.

Podle přechodných ustanovení zákona č. 250/2016 Sb., konkrétně dle § 112 odst. 1 zákona č. 250/2016 Sb., se na přestupky a dosavadní jiné správní delikty, s výjimkou disciplinárních deliktů, ode dne nabytí účinnosti tohoto zákona hledí jako na přestupky podle tohoto zákona. Odpovědnost za přestupky a dosavadní jiné správní delikty, s výjimkou disciplinárních deliktů, se posoudí podle dosavadních zákonů, pokud k jednání zakládajícímu odpovědnost došlo přede dnem nabytí účinnosti tohoto zákona; podle tohoto zákona se posoudí jen tehdy, jestliže to je pro pachatele příznivější. Podle § 112 odst. 2 zákona č. 250/2016 Sb., se ustanovení dosavadních zákonů o lhůtách pro projednání přestupku nebo jiného správního deliktu, lhůtách pro uložení pokuty za přestupek nebo jiný správní delikt a lhůtách pro zánik odpovědnosti za přestupek nebo jiný správní delikt se ode dne nabytí účinnosti tohoto zákona nepoužijí. Odpovědnost za přestupek a dosavadní jiné správní delikt

však nezanikne dříve, než by uplynula některá ze lhůt podle věty první, pokud k jednání zakládajícímu odpovědnost došlo přede dnem nabytí účinnosti tohoto zákona. Podle § 112 odst. 3 zákona č. 250/2016 Sb., se na určení druhu a výměry sankce za dosavadní přestupky a jiné správní delikty ode dne nabytí účinnosti tohoto zákona použijí ustanovení o určení druhu a výměry správního trestu, je-li to pro pachatele výhodnější. Podle § 112 odst. 4 zákona č. 250/2016 Sb., se zahájena řízení o přestupku a dosavadním jiném správním deliktu, s výjimkou řízení o disciplinárním deliktu, která nebyla pravomocně skončena přede dnem nabytí účinnosti tohoto zákona, dokončí podle dosavadních zákonů.

Správní orgán uvádí, že v rámci vedeného správního řízení, v němž vydal toto rozhodnutí, zohlednil nutnost aplikace zákona č. 250/2016 Sb. Na základě posouzení přechodných ustanovení zákona č. 250/2016 Sb., dospěl správní orgán k tomu, že odpovědnost účastníka řízení za předmětný správní delikt je posuzována podle dosavadních zákonů, stejně tak i lhůta pro projednání správního deliktu. Správní orgán dále uvádí, že vzhledem k tomu, že nebylo toto správní řízení pravomocně skončeno přede dnem nabytí účinnosti zákona č. 250/2016 Sb., pokračuje správní orgán v souladu s přechodnými ustanoveními zákona č. 250/2016 Sb. v tomto správním řízení z hlediska procesního a z hlediska odpovědnosti za správní delikt podle dosavadních zákonů.

Správního deliktu podle ust. § 91a odst. 1 písm. o) energetického zákona se dopustí právnická nebo podnikající fyzická osoba tím, že poruší některý ze zákazů stanovených v ust. § 46 odst. 8 až 10 nebo ust. § 68 odst. 3 nebo 5 energetického zákona. V rámci příkazního řízení se správní orgán zabýval porušením zákazu poškození plynárenského zařízení při provádění veškerých činností v ochranném pásmu i mimo ně podle ust. § 68 odst. 3 energetického zákona. Toto ustanovení představuje kategorický zákaz určitého jednání v ochranném pásmu tak, aby nedošlo k poškození plynárenského zařízení, respektive zakazuje poškození plynárenského zařízení. Z uvedeného ustanovení vyplývá mimo jiné i povinnost osob provádějících práce v ochranném pásmu počínat si takovým způsobem, aby nemohlo dojít a nedošlo k poškození plynárenského zařízení.

V uvedeném případě je znakem skutkové podstaty správního deliktu dle ust. § 91a odst. 1 písm. o) energetického zákona s užitím odkazu na ust. § 68 odst. 3 energetického zákona poškození plynárenského zařízení a trestat tak lze pachatele, který se dopustil jednání (provádění činnosti v ochranném pásmu či mimo ně), vedoucího k poškození plynárenského zařízení, mezi nímž a způsobeným následkem je příčinná souvislost, tj. pachatele, který svou činností plynárenské zařízení poškodil. V daném případě není pochyb o tom, že to byl právě účastník řízení, kdo prováděl dne 27. června 2016 v ochranném pásmu plynárenského zařízení v obci Mníšek, ulice Liberecká, u nemovitosti č. ■■■ zemní práce v souvislosti s realizací stavby „Rozšíření infrastruktury, Mníšek u Liberce“, při kterých došlo k poškození středotlakého plynovodu IPE DN 63.

Správní orgán se dále zabýval posuzováním otázky, zda účastník řízení věděl, že činnost prováděl v ochranném pásmu plynárenského zařízení, a jakým způsobem účastník řízení zemní práce v ochranném pásmu prováděl, zejména zda dodržel podmínky, stanovené správcem plynárenského zařízení, jejichž dodržením byl podmíněn souhlas se zemními pracemi, ve smyslu ust. § 68 odst. 4 písm. b) energetického zákona.

Z ust. § 68 odst. 2 energetického zákona vyplývá definice ochranného pásma, přičemž tímto se rozumí souvislý prostor vymezený svislými rovinami vedenými ve vodorovné vzdálenosti od půdorysu plynárenského zařízení měřeno kolmo na jeho obrys, který činí

u plynovodů a plynovodních přípojek o tlakové úrovni do 4 bar včetně, umístěných v zastavěném území obce 1 m na obě strany.

Ve shora uvedeném vyjádření správce plynárenského zařízení i v protokolu o vytyčení je uvedeno, že v ochranném pásmu plynárenského zařízení je nutno provádět veškeré práce ručně, bez použití pneumatických, elektrických bateriových a motorových nářadí. Ze spisového materiálu vyplývá, že poškození plynárenského zařízení bylo způsobeno v důsledku činnosti pneumatického kladiva. Z uvedeného je tedy zřejmé, že účastník řízení nedodržel podmínky stanovené správcem plynárenského zařízení, kterými správce plynárenského zařízení na základě ust. § 68 odst. 4 písm. b) energetického zákona podmínil souhlas s prováděním činnosti v ochranném pásmu plynárenského zařízení, když v rozporu s těmito podmínkami užil pneumatické kladivo přímo v ochranném pásmu plynárenského zařízení namísto ručního (nemotorového) nářadí. Vzhledem k tomu, že tedy účastník řízení uvedené podmínky, vydané na základě příslušného ustanovení energetického zákona nedodržel, je z této skutečnosti také zřejmé to, že účastník řízení nevytvořil veškeré úsilí, které bylo možno požadovat, aby porušení povinnosti zabránil, a tím je prokázáno, že účastník řízení nenaplnil liberační důvody dle ust. § 91d odst. 1 energetického zákona, ve znění účinném do 30. června 2017.

K námitkám, které účastník řízení uvedl, správní orgán uvádí následující. Účastník řízení uvedl a fotodokumentací následně doložil, že plynárenské zařízení nebylo provedeno v souladu s příslušnou technickou normou. Je tedy zřejmé, že jsou zde pochybnosti o tom, zda plynárenské zařízení bylo v terénu uloženo přesně dle příslušných technických norem. Správní orgán k tomu uvádí, že existence ochranného pásma je však zcela nezávislá na způsobu uložení plynárenského zařízení v terénu, případně i na označení ochrannými prvky. Zejména je zde třeba zdůraznit, že účastník řízení byl v ochranném pásmu povinen provádět zemní práce ručně a nikoliv za použití pneumatického kladiva. Správní orgán však i přes tyto skutečnosti vzal v potaz skutečnost, že plynárenské zařízení nebylo uloženo (za užití zásady „in dubio pro reo“) v zemi dle příslušných norem, a zohlednil absenci ochranných prvků, respektive uložení plynárenského zařízení v terénu jako polehčující okolnost.

Účastník řízení ve svém vyjádření ze dne 2. června 2017 uvádí, že nebylo dostatečně zjištěno, jak ke vzniku poškození plynárenského zařízení došlo. Neexistuje jediný přímý důkaz, který by prokazoval, že činností účastníka řízení došlo k poškození plynovodu. Ani řada nepřímých důkazů, za které lze považovat např. protokol o kontrole, netvoří ucelený řetězec důkazů, které by prokazovaly, že účastník řízení porušil ustanovení § 68 odst. 3 energetického zákona. K tomu správní orgán uvádí, že to byl sám účastník řízení, kdo popsal, jakým způsobem došlo k poškození plynárenského zařízení, a to při činnosti, kterou účastník řízení, prostřednictvím svých zaměstnanců prováděl, jak je uvedeno v protokolu o kontrole, konkrétně na straně 5, kde se mimo jiné uvádí: „...Vzhledem k informovanosti existenci plynového zařízení prováděli dne 27. 6. 2016 naši zaměstnanci pod dozorem stavbyvedoucího [redacted] ručně kopaný výkop (z důvodu přítomnosti plynárenského zařízení). V hloubce přibližně 60 cm naši zaměstnanci narazili na skalnaté podloží, přičemž zvětšili výkop kolem této skály a za použití pneumatického kladiva začali skálu odlamovat. Nic nenavštěvovalo tomu, že by v blízkosti této skály bylo vedeno plynové zařízení, jak naši zaměstnanci výkop zvětšovali, aby se dostali do patřičné hloubky, tak při odlamování pneumatickým kladivem se odlomený kus skály opřel o plynové zařízení, přičemž ho poškodil (propíchl), přitom se vytvořil otvor o průměru cca 1mm.“ Je tedy zřejmé, že pozdější vyjádření účastníka řízení o způsobu poškození, o jeho příčině a dalších okolnostech je ryze účelové, vedeno toliko

snahou o vyhnutí se odpovědnosti za předmětný správní delikt. Ze stejných důvodů proto správní orgán považuje za nadbytečné provádět účastníkem řízení navržené důkazy, zejména výslechy svědků a další. Důkaz ohledáním na místě je též z důvodu časového odstupu od doby spáchání správního deliktu a zejména již provedené opravy plynárenského zařízení, zcela neúčelný. Dále jak uvádí např. Nejvyšší soud, sp. zn. 8 Tdo 590/2015 „*Požadavek příčinného vztahu znamená, že určitá osoba může být trestná jen tehdy, jestliže svým jednáním následek skutečně způsobila. Jednání pachatele má povahu příčiny i tehdy, když kromě něj k následku vedlo jednání další osoby, poněvadž příčinná souvislost mezi jednáním pachatele a následkem se nepřerušuje, jestliže k jednání pachatele přistoupí další skutečnost, jež spolupůsobí při vzniku následku, avšak jednání pachatele zůstává takovou skutečností, bez níž by k následku nebylo došlo.*“ O tento případ se zde právě jedná, a to proto, že nebýt činnosti, kterou účastník řízení dne 27. června 2016 v ochranném pásmu plynárenského zařízení prováděl, k poškození plynárenského zařízení by zcela jistě nedošlo. Námitka, že plynárenské zařízení nevedlo rovně, ale vybočilo ze své (vytyčené) trasy o 70 cm, je rovněž nedůvodná, a to proto, že ochranným pásmem plynárenského zařízení se rozumí souvislý prostor vymezený svislými rovinami vedenými ve vodorovné vzdálenosti od půdorysu plynárenského zařízení měřeno kolmo na jeho obrys, který činí u plynovodů a plynovodních přípojek o tlakové úrovni do 4 bar včetně, umístěných v zastavěném území obce 1 m na obě strany, přičemž v celém takto vyznačeném ochranném pásmu plynárenského zařízení, tedy i ve vzdálenosti např. 70 cm od předpokládaného výskytu plynárenského zařízení, měl účastník řízení provádět výhradně ručně, tedy (v tomto případě) bez použití pneumatického náradí.

Správní orgán má tak na základě výše uvedeného za prokázané, že účastník řízení svým postupem porušil zákaz poškození plynárenského zařízení činností v ochranném pásmu či mimo ně podle ust. § 68 odst. 3 energetického zákona a jeho jednáním byly naplněny formální znaky správního deliktu dle ust. § 91a odst. 1 písm. o) energetického zákona.

Z rozsudku Nejvyššího správního soudu ze dne 31. května 2007, č. j. 8 As 17/2007-135, vyplývá, že pro trestnost jednání musí být naplněna i materiální stránka deliktu. Upravují-li zásady soudního trestání situaci, v níž formálně trestný skutek nelze považovat za trestný čin, je-li jeho společenská nebezpečnost (škodlivost) nižší než nepatrná, musí obdobná pravidla platit i pro správní delikty. Podstatou správních deliktů je postih za jednání v rozporu s právem. K jeho trestnosti však nepostačuje, že jednání po formální stránce vykazuje znaky skutkové podstaty deliktu, pokud zároveň není jednáním společensky nebezpečným (škodlivým). Jinými slovy, aby mohlo být určité protiprávní jednání kvalifikováno jako správní delikt, musí být kromě formálních znaků deliktního jednání naplněna i materiální stránka deliktu a jednání musí vykazovat určitou míru společenské nebezpečnosti (škodlivosti) ve vztahu k porušené povinnosti stanovené zákonem na ochranu odpovídajících hodnot. Vždy je proto třeba zkoumat, jaký zájem společnosti je porušeným ustanovením chráněn, zda byl posuzovaným jednáním porušen, popř. v jaké intenzitě se tak stalo.

V daném případě účastník řízení svým jednáním poškodil plynárenské zařízení. V důsledku poškození plynárenského zařízení došlo k úniku 18 m³ plynu do ovzduší za dobu 195 minut a k přerušení dodávky plynu 23 konečným zákazníkům, jak vyplývá z protokolu o narušení ochranného nebo bezpečnostního pásma plynárenského zařízení č. [REDAKCE] ze dne 11. července 2016 a z protokolu o úniku plynu č. [REDAKCE] ze dne 7. července 2016. V jednání účastníka lze tudíž shledat společenskou nebezpečnost (škodlivost) spočívající v porušení zájmu společnosti na bezpečném a spolehlivém provozu plynárenské

soustavy, který je zákonem vyjádřen prostřednictvím zákazu provádění činností v ochranném pásmu plynárenských zařízení či mimo ně podle ust. § 68 odst. 3 energetického zákona. Správní orgán pro úplnost dodává, že pro naplnění skutkové podstaty předmětného správního deliktu postačí i již samotné ohrožení bezpečnosti a spolehlivosti provozu plynárenského zařízení, avšak v daném případě došlo přímo k jejímu porušení, jak je uvedeno výše. Jednání účastníka řízení tedy bezesporu naplnilo rovněž znaky materiální stránky předmětného správního deliktu.

Lze tak uzavřít, že účastník řízení je odpovědný za spáchání správního deliktu dle ust. § 91a odst. 1 písm. o) energetického zákona a správní orgán proto přistoupil k uložení pokuty.

VI. Uložení pokuty

Podle přechodných ustanovení zákona č. 250/2016 Sb., konkrétně § 112 odst. 3, se na určení druhu a výměry sankce za dosavadní přestupky a jiné správní delikty ode dne nabytí účinnosti zákona č. 250/2016 Sb., tedy od 1. července 2017, použijí ustanovení zákona č. 250/2016 Sb., o určení druhu a výměry správního trestu, je-li to pro pachatele výhodnější, a to i s ohledem na splatnost pokuty, která činí 30 dnů. S ohledem na právní úpravu zákona č. 250/2016 Sb., dospěl správní orgán k názoru, že aplikace § 37 zákona č. 250/2016 Sb., je pro účastníka řízení v daném případě výhodnější, a proto správní orgán aplikoval při určení druhu a výměry sankce (správního trestu) zákon č. 250/2016 Sb., přičemž postupoval v intencích § 37 písm. a), c) a g) zákona č. 250/2016 Sb. ve spojení s ust. § 91a odst. 4 energetického zákona. Na základě uvedených zákonných ustanovení a za užití zásady lex specialis derogat legi generali, je za předmětný správní delikt možno uložit toliko pokutu, a to do výše 15 000 000 Kč. Jedná se samozřejmě o maximální možnou výši pokuty, jejíž uložení připadá v úvahu v případě zvláště vysoké závažnosti správního deliktu včetně jeho následků a dalším okolnostem, za kterých byl spáchán.

Ve vztahu k výše uvedenému správní orgán uvádí, že při určení druhu a výměry pokuty přihlédl v daném případě k povaze a závažnosti přestupku (správního deliktu) dále k povaze činnosti právnické osoby a přihlédl také k přitěžujícím a polehčujícím okolnostem tak, jak je uvedeno níže.

V řízení bylo jednoznačně prokázáno, že účastník řízení před vlastním zahájením zemních prací požádal správce plynárenského zařízení o vydání stanoviska k existenci sítí, plynárenské zařízení nechal vytyčit v terénu a dále, že bezprostředně po poškození plynárenského zařízení toto poškození nahlásil příslušnému správci a následně beze zbytku uhradil způsobenou škodu. K těmto skutečnostem proto správní orgán přihlédl jako k výrazně polehčujícím okolnostem.

Účastník řízení není evidován v rámci žádného jiného správního řízení za porušení zákona ve věcné působnosti Úřadu, a lze tedy konstatovat, že porušil právní předpis ve věcné působnosti Úřadu poprvé, což hodnotí správní orgán jako výrazně polehčující okolnost.

Jako polehčující okolnost hodnotí správní orgán též skutečnost, že plynárenské zařízení nebylo v zemi uloženo dle příslušných technických norem, jak je uvedeno výše.

Správní orgán při stanovení výše pokuty přihlédl také k následkům spáchaného

správního deliktu, které jsou vázány na energetickou důležitost předmětného zařízení, a to k úniku plynu do ovzduší a přerušení dodávek plynu konečným zákazníkům. Účastníkovi řízení je vytýkáno, že poškodil středotlaký plynovod IPE DN 63 přičemž došlo k úniku 18 m³ plynu do ovzduší za dobu 195 minut. Na druhou stranu však došlo k přerušení dodávky plynu 23 konečným zákazníkům. Tyto následky vypovídají o vyšší důležitosti plynárenského zařízení (plynovod – nikoli přípojka), a proto k nim přihlédl správní orgán jako k přitěžujícím okolnostem.

Jako přitěžující okolnost hodnotí správní orgán skutečnost, že účastník řízení, kterým je právnická osoba, jejímž předmětem činnosti je mimo jiné provádění staveb, jejich změn a odstraňování, v rozporu s podmínkami, stanovenými správcem plynárenského zařízení, prováděl zemní práce přímo v ochranném pásmu plynárenského zařízení pomocí pneumatického nářadí, ač byl povinen postupovat výhradně za pomoci ručního nářadí (nemotorového), čehož si měl být vědom i s ohledem na povahu předmětu svého podnikání.

Co se týče osoby pachatele správního deliktu, správní orgán vycházel při stanovení výše pokuty také ze závěrů dostupné judikatury Nejvyššího správního soudu (např. rozsudek Nejvyššího správního soudu sp. zn. 1 As 9/2008-133), z níž vyplývá, že správní orgán ukládající pokutu za správní delikt je povinen přihlídnout k osobním a majetkovým poměrům pachatele tehdy, pokud je podle osoby pachatele a výše pokuty, kterou lze uložit, zřejmé, že by pokuta mohla mít likvidační charakter, a to i v případech, kdy příslušný zákon osobní, a majetkové poměry pachatele v taxativním výčtu hledisek rozhodných pro určení výše pokuty neuvádí.

Účastník řízení v rámci správního řízení doložil své majetkové poměry, kdy z uvedeného vyplývá, že ke dni 31. prosince 2016 byl ve ztrátě ve výši [REDAKCE] Kč. Z veřejně dostupných zdrojů ve sbírce listin obchodního rejstříku bylo dále zjištěno, že ke dni 31. prosince 2015 byl výsledkem hospodaření účastníka řízení zisk ve výši [REDAKCE] Kč a ke dni 31. prosince 2014 taktéž zisk ve výši [REDAKCE] Kč. Účastník taktéž doložil, že v roce 2016 poskytl peněžní dar Sboru dobrovolných hasičů Nová ves u Chrastavy. Účelem tohoto peněžitého daru však bylo zabezpečení soutěže v hasičském sportu a nikoliv například příspěvek na běžný provoz při odstraňování škod. I přes vykázanou ztrátu účastníka řízení ke dni 31. prosince 2016 však vzhledem k celkovým majetkovým poměrům účastníka řízení nelze hovořit o tom, že by pokuta ve výši uvedené ve výroku tohoto rozhodnutí mohla být pro účastníka řízení likvidační. Zde správní orgán přihlédl i k tomu, že i přes vykázanou ztrátu účastník řízení poskytl výše uvedený peněžní dar a dále účastník řízení zaměstnává více než 10 zaměstnanců, přičemž uložená pokuta nepředstavuje ani dvojnásobek průměrné měsíční mzdy v České republice.

Po zvážení všech okolností případu a na základě zjištěného stavu věci, o němž nejsou důvodné pochybnosti, byla výše sankce stanovena tak, jak je uvedeno ve výroku II. tohoto rozhodnutí, tj. při samé spodní hranici možné zákonné sazby dle energetického zákona. Správní orgán proto považuje stanovenou výši pokuty za zcela přiměřenou míře a významu chráněného společenského zájmu, upraveného energetickým zákonem, a zároveň ji považuje za odstrašující a může tak plnit jak represivní, tak preventivní funkci.

Souběžně je výrokem III. ukládána povinnost úhrady nákladů řízení, neboť správní orgán je podle ust. § 79 odst. 5 správního řádu povinen účastníkovi, který řízení vyvolal porušením své právní povinnosti, uložit náhradu nákladů řízení paušální částkou. Podle ust. § 6 odst. 1 vyhlášky Ministerstva vnitra č. 520/2005 Sb., o rozsahu hotových

výdajů a ušlého výdělku, které správní orgán hradí jiným osobám, a o výši paušální částky nákladů řízení, ve znění pozdějších předpisů, činí paušální částka 1 000 Kč.

Poučení

Proti tomuto rozhodnutí lze podat rozklad v souladu s ust. § 152 správního řádu k Radě Energetického regulačního úřadu do 15 dnů od jeho doručení, a to jeho podáním Úřadu. Lhůta pro podání rozkladu se počítá ode dne následujícího po doručení rozhodnutí, nejpozději však po uplynutí desátého dne ode dne, kdy bylo nedoručené a uložené rozhodnutí připraveno k vyzvednutí.

Mgr. Vlasta Chroustová, v. r.
oprávněná úřední osoba
odbor správních řízení